

Gorzów Wlkp., 24 listopada 2025 r.

Nasz znak: PS-V.431.15.2025.SKan
Sprawę prowadzi: Sylwia Kantarek
Telefon: 95 7851 438
e-mail: sylwia.kantarek@lubuskie.uw.gov.pl

Pani
Jolanta Suchocka
p.o. Kierownika
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Nowym Miasteczku

Na podstawie art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 i Dz. U. z 2025 r. poz. 438), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190 i Dz. U. z 2025 r. poz. 428) i art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) pracownicy Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. 09 września 2025 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku (67-124 Nowe Miasteczko; ul.22 Lipca 18) w zakresie zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości. Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia 2024 r. do 09 września 2025 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- Sylwia Kantarek – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 226-1/2025 z 20 sierpnia 2025 r. - przewodnicząca zespołu kontrolnego,
- Joanna Kędzior – Starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 226-3/2025 z 20 sierpnia 2025 r. - członek zespołu kontrolnego,
- Oliwia Bielejewska – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 226-2/2025 z 20 sierpnia 2025 r. - członek zespołu kontrolnego

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Lubuski Urząd Wojewódzki w Gorzowie Wielkopolskim

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 20 sierpnia 2025 r. (znak: PS-V.431.15.2025.SKan).

(akta kontroli str.1 -17)

Jednostka kontrolowana realizowała zadanie zlecone na podstawie:

- ustawy z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2023 r. poz. 1993 i Dz. U. z 2025 r. poz. 438).
- Uchwały Nr XIV/99/2015 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie: nadania statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku;
- Zarządzenie Nr 15/2015 z dnia 01 lipca 2015 r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku w sprawie ustalenia Regulaminu Organizacyjnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku.

(akta kontroli str. 18 - 34)

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prawidłowość sporządzania sprawozdawczości – **oceniono pozytywnie z nieprawidłowościami.**

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami przyznawała świadczenia z funduszu alimentacyjnego, czy terminowo przyznawała i wypłacała świadczenia, czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość oraz czy rzetelnie i terminowo realizowała jako organ właściwy wierzyciela obowiązki wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, zwanej dalej ustawą. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową rodzin, dla których w okresie objętym kontrolą zostało przyznane świadczenie z funduszu alimentacyjnego próbowano ustalić:

I. Czy osoba realizująca kontrolowane zadanie posiada stosowne upoważnienie?

Ośrodek działa w oparciu o statut ustalony Uchwałą Nr XIV/99/2015 Rady Miejskiej w Nowym Miasteczku z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie: nadania statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku oraz Regulamin Organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku wprowadzony Zarządzeniem Nr 15/2015 z dnia 01 lipca 2015 r. Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku jest jednostką organizacyjną działającą na terenie Gminy i Miasta Nowe Miasteczko, realizującą zadania ustawowo zlecone z zakresu administracji rządowej, własne gminy, wynikające z programów rządowych oraz inne.

Zgodnie ze strukturą organizacyjną opisaną w w/w regulaminie zadania związane z realizacją ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wykonują pracownicy Działu Pomocy Pozaśrodowiskowej ze wskazaniem FA – fundusz alimentacyjny. Główne zadania pracowników tego działu to prowadzenie spraw w zakresie świadczeń z funduszu

alimentacyjnego, prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, przygotowanie decyzji administracyjnych, przygotowanie list wypłat. Szczegółowe zadania pracowników realizujących zadanie z zakresu funduszu alimentacyjnego określone zostały w indywidualnym zakresie czynności. Zgodnie z którym, do pracownika realizującego zadanie z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów należą m.in.: prowadzenie spraw w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, przyjmowanie i weryfikacja wniosków, prowadzenie postępowań ,przygotowywanie projektów decyzji administracyjnych, tworzenie i weryfikacja listy wypłat, sporządzanie sprawozdań, prowadzenie postępowań wobec dłużników alimentacyjnych, współpraca z instytucjami, urzędami wierzyciela i dłużnika, przekazywanie informacji o zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego do biura informacji gospodarczej.

Zgodnie z wyjaśnieniami osoby pełniącej obowiązki Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie kontrolowanym realizowała jedna osoba, która nie posiadała stosownych upoważnień.

Dnia 09.09.2025 r. w trakcie trwania czynności kontrolnych, Burmistrz Gminy i Miasta Nowe Miasteczko upoważnił powyższego pracownika na mocy Zarządzenia nr 0050.68.2025 do: prowadzenia postępowań w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych i prowadzenia postępowań w tych sprawach, przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników.

Do 31 grudnia 2024 r. nadzór nad prawidłową realizacją zadań z zakresu przyznawania i wypłacania świadczeń z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz prowadzenie działań wobec dłużników alimentacyjnych, sprawował ówczesny Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku, który realizował zadania na podstawie upoważnienia na mocy Zarządzenia Burmistrza Gminy i Miasta Nowe Miasteczko nr 120/26/2015 z dnia 9 marca 2015 r. Obejmującego prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji w sprawach wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Podczas nieobecności Kierownika zadanie realizowane było przez Inspektora ds. świadczeń działającego na podstawie upoważnienia nr 120/49/2015 Burmistrza Gminy i Miasta Nowe Miasteczko z dnia 07 lipca 2015 roku. Obejmowało ono podejmowanie działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenie postępowań oraz wydawanie decyzji w tych sprawach. W powyższym upoważnieniu w katalogu czynności nie wymieniono prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego. W związku z zakończeniem pracy ówczesnego Kierownika pracownik ten tymczasowo zajął stanowisko „pełniącego obowiązki” kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku. Realizował zadanie na mocy pełnomocnictwa udzielonego Zarządzeniem nr 0050.39.2025 Burmistrza Gminy i Miasta Nowe Miasteczko z dnia 12 czerwca 2025 r. Obejmowało ono prowadzenie postępowań i wydawanie decyzji w sprawach wynikających z ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

W dniu 09.09.2025 r. w trakcie trwania czynności kontrolnych, Burmistrz Gminy i Miasta Nowe Miasteczko na podstawie Zarządzenia nr 0050.68.2025 upoważnił osobę pełniącą

obowiązki kierownika do: prowadzenia postępowań i wydawania decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych, prowadzenia postępowań i wydawania w tych sprawach decyzji, przekazywania do biura informacji gospodarczej informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników. Zgodnie z paragrafem 3 powyższego Zarządzenia Burmistrza Gminy i Miasta Nowe Miasteczko utraciło moc wcześniejsze Zarządzenie nr 0050.39.2025 z dnia 12 czerwca 2025 w sprawie udzielenia pełnomocnictwa dla p.o. kierownika z zakresu ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Nieprawidłowością w działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie było realizowanie zadań wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, przez pracownika Ośrodka oraz osobę pełniącą aktualnie obowiązki kierownika bez stosownych upoważnień.

Nadzór nad prawidłową realizacją zadania w okresie objętym kontrolą (od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.) sprawowała Pani Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej, aktualnie nadzór ten sprawuje osoba pełniąca obowiązki Kierownika.

Obecnie 100% osób realizujących zadania określone w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów posiada stosowne upoważnienia (upoważnienia w aktach kontroli).

(akta kontroli str. 18 – 46; 76 - 77)

II. Zasadność przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Podczas kontroli analizie poddano dokumentację 13 rodzin pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego. Kontrolujący stwierdzili, że organ właściwy przyjmował wnioski, zawierające dane określone w art. 15 ust. 3 pkt 1 i 2 ustawy. Wypełnione wnioski oraz zawarte w nich oświadczenia i pouczenia były podpisane przez osoby ubiegające się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wnioski opatrzone były datą wpływu wniosku do Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku.

Ponadto stwierdzono, że zgodnie z art. 15a ust. 1 ww. ustawy Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku samodzielnie uzyskiwał i weryfikował dane lub informacje niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia z funduszu alimentacyjnego od organów podatkowych, organów emerytalno-rentowych oraz baz danych informacji PESEL.

Na 13 skontrolowanych dokumentacji rodzin, w żadnym przypadku świadczenie z funduszu alimentacyjnego nie zostało przyznane osobom uprawnionym, które ukończyły 18 lat. Kontrolujący stwierdzili, że do wszystkich wniosków załączone były zaświadczenia organów prowadzących postępowanie egzekucyjne o bezskuteczności egzekucji. We wszystkich skontrolowanych teczkach znajdowały się dokumenty potwierdzające zasądzone alimenty.

Zgodnie z art. 15 ust 3 pkt 3 ustawy wnioskodawca zobowiązany jest złożyć oświadczenie o miejscu zamieszkania, wieku, zatrudnieniu i sytuacji ekonomicznej osób zobowiązanych do alimentacji. W dziewięciu przypadkach do wniosku wierzyciela nie załączono

oświadczenia o miejscu zamieszkania osób zobowiązanych do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego w badanym okresie świadczeniowym przysługują, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 1.209 zł. W dwóch ze skontrolowanych decyzji wystąpiła sytuacja przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie powyżej 1.209 zł i tym samym obniżenia kwoty świadczenia o takie przekroczenie (z art. 2a ustawy). Ośrodek prawidłowo dokonał wyliczenia należnych świadczeń alimentacyjnych. W trzech skontrolowanych rodzinach wystąpiła sytuacja zerowego dochodu, również w trzech przypadkach wystąpiła sytuacja, w której dochód na osobę mieścił się w przedziale 101 zł – 400 zł, w dwóch w przedziale 401 zł – 700 zł, w dwóch rodzinach w przedziale : 701 zł – 1.000 zł i w jednym przypadku odpowiednio: 1.001 zł -1.209 zł, w dwóch rodzinach nastąpiło przekroczenie dochodu powyżej 1.209 zł. We wszystkich poddanych kontroli sprawach prawidłowo wyliczono dochód rodziny.

Reasumując – Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku przeprowadzał postępowania w sprawie przyznania świadczeń z funduszu alimentacyjnego przyznając świadczenia z funduszu alimentacyjnego zgodnie z przepisami wynikającymi z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, nie dochowując rzetelnie egzekwowania od wnioskodawcy spełnienia warunku określonego w art. 15 ust. 3 pkt 3 ustawy o pomocy państwa osobom uprawnionym do alimentów. 100% rodzin, którym przyznano świadczenia w stosunku do wszystkich rodzin, których dokumentację skontrolowano świadczenie z funduszu alimentacyjnego wyliczono zgodnie z obowiązującymi przepisami. Brak oświadczenia o miejscu zamieszkania i sytuacji osób zobowiązanych do alimentacji nie wpływa na wyliczenie wysokości świadczenia osoby uprawnionej, stanowi uchybienie w zakresie braku wezwania wnioskodawcy do uzupełnienia tej informacji.

(akta kontroli str. 47-75; 78-79,140-173)

III. Rzetelność i terminowość realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 13 rodzin (zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2025 r.), którym w sierpniu 2025 r. wypłacono świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na badany okres świadczeniowy przyjmowane były od dnia 1 sierpnia 2024 r., a w przypadku wniosków składanych drogą elektroniczną - od dnia 1 lipca danego roku.

Wszystkie wnioski z badanej dokumentacji wpłynęły do jednostki w formie papierowej. W sierpniu 2024 r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku z badanej próby wpłynął jeden wniosek - rozpatrzony zostały 05 września 2024 r. (organ dochował terminu ustawowego określonego w art. 20 ust. 4 – wnioski powinny być rozpatrzone do końca października 2024 r.). We wrześniu 2024 r. do jednostki wpłynęły trzy wnioski (z badanej próby) – rozpatrzone zostały do 17 października 2024 r. (organ dochował terminu

ustawowego określonego w art. 20 ust. 5 – wnioski powinny być rozpatrzone do końca listopada 2024 r.). W październiku 2024 r. do jednostki wpłynęło pięć wniosków (z badanej próby) – rozpatrzone zostały do 19 listopada 2024 r. (organ dochował terminu ustawowego określonego w art. 20 ust. 6 – wnioski powinny być rozpatrzone do końca grudnia 2024 r.). W listopadzie 2024 r. do OPS w Nowym Miasteczku wpłynęły trzy wnioski (z badanej próby) – rozpatrzone zostały do 17 grudnia 2024 r. (organ dochował terminu ustawowego określonego w art. 20 ust. 7 – wnioski powinny być rozpatrzone do końca stycznia 2025 r.). W marcu 2025 r. wpłynął jeden wniosek, a decyzja wydana została w ciągu 10 dni od złożenia wniosku.

Średni czas rozpatrywania wniosków z badanej próby wyniósł 12 dni.

Wszystkie skontrolowane decyzje wydane zostały terminowo.

W skontrolowanych decyzjach, wydanych przed wejściem w życie ustawy z dnia 21 listopada 2024 r. o zmianie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. poz. 1827 z 2024r.) organ przyznał świadczenia z funduszu alimentacyjnego w kwocie ustalonych alimentów, jednak nie wyższej niż 500 zł. W kontrolowanych ww. decyzjach w sześciu przypadkach miała miejsce sytuacja przyznania alimentów w kwocie powyżej 500zł co spowodowało konieczność obniżenia świadczenia z funduszu alimentacyjnego do kwoty 500zł. 12 grudnia 2024 r. weszły w życie przepisy zmieniające wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego do 1.000zł, co ma zastosowanie do świadczeń przyznawanych na okres od 1 października 2024 r. W grudniu 2024 r. organ wydał w tych przypadkach decyzje zmieniające wysokość świadczeń z funduszu alimentacyjnego podwyższając je zgodnie z przepisami zmieniającymi wysokość świadczeń. W dwóch decyzjach miała miejsce konieczność przeliczenia kwoty świadczenia na podstawie art. 9 ust. 2a ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (sytuacji przekroczenia dochodu na osobę w rodzinie powyżej 1209 zł, co powoduje obniżenie kwoty świadczenia o to przekroczenie (z art. 2a ustawy). Na podstawie przedłożonych list wypłat świadczeń za okres od stycznia 2024 r. do sierpnia 2025 r., kontrolujący stwierdzają, że świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłacane są w terminach określonych w decyzjach o przyznaniu świadczenia (zgodnie z ustawowym wymogiem) w okresach miesięcznych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku, jako organ właściwy wierzyciela przekazywał dłużnikom alimentacyjnym:

- informację o przyznaniu osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz o obowiązku zwrotu wraz z odsetkami należności z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłacanych osobie uprawnionej,
- informację o wysokości zobowiązań dłużnika alimentacyjnego wobec Skarbu Państwa z tytułu: wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego na podstawie ustawy, wypłaconych osobie uprawnionej zaliczek alimentacyjnych.

Na 13 skontrolowanych dokumentacji 12. rodzin pobierających świadczenia z funduszu alimentacyjnego organ przekazał ww. informacje dla 13. dłużników. Ponadto organ zobowiązany jest przekazać te same informacje, co dłużnikowi także organowi właściwemu dłużnika. 8. osób - dłużnicy spośród dłużników, których dokumentację kontrolowano - mieszkało poza gminą. W tych przypadkach jednostka kontrolowana przesyłała, zgodnie z obowiązującymi przepisami, informacje dotyczące dłużników (tj. informacje o przyznaniu świadczenia osobie uprawnionej, stan zadłużenia dłużnika) organom właściwym dłużnika. Jednostka kontrolowana wysyłała pisma do organów

właściwych dłużnika o podjęcie działań zgodnie z art. 3 ust. 5 ustawy. Pisma takie wysłano w 8. skontrolowanych sprawach, przy których organ był zobowiązany.

Kolejnym zobowiązaniem jednostki jako organu właściwego wierzyciela jest przekazywanie do biura informacji gospodarczej – informacji gospodarczej o zobowiązaniu lub zobowiązaniach dłużnika alimentacyjnego wynikających z tytułu należności wypłaconych osobie uprawnionej do alimentów z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych, w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy. W Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Rozwoju (<https://www.gov.pl/web/rozwoj-technologie/wykaz-biur-wykonujacych-dzialalnosc-gospodarcza>) wymienione są cztery biura informacji gospodarczej – stan po ostatniej zmianie wprowadzonej 17.06.2025 r. Z wyjaśnień kierownika kontrolowanej jednostki wynika, że w okresie objętym kontrolą jednostka deklaruje, że przekazywała informacje gospodarcze o dłużnikach alimentacyjnych do czterech biur informacji gospodarczej dwa razy w roku. Kontrolującemu nie przedłożono raportów o wysłanych informacjach gospodarczych o dłużnikach do Biur Informacji Gospodarczej.

W kontrolowanej jednostce rozpatrywano wnioski o przyznanie świadczenia z funduszu alimentacyjnego i dokonywano wypłat świadczeń przyznanych na podstawie skontrolowanych wniosków zgodnie z terminami wskazanymi w ustawie. Jednostka wypełniała obowiązki organu właściwego wierzyciela - przekazywała dłużnikowi alimentacyjnemu informacje o przyznaniu osobie uprawnionej do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, danych dotyczących organu prowadzącego postępowanie egzekucyjne i stanu zobowiązań dłużnika alimentacyjnego. Nieprawidłowością w zakresie realizacji przez jednostkę obowiązków jako organu właściwego wierzyciela jest brak przekazania informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych do Biur Informacji Gospodarczej.

(akta kontroli str. 47-75; 207-224)

IV. Prawidłowość sporządzania sprawozdawczości.

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdania o symbolu Fundusz Alimentacyjny-G zamieszczone w CAS, sporządzane za I kwartał 2024 r. (wg stanu na dzień 31 marca 2024 r.), II kwartał 2024 (wg stanu na 30 czerwca 2024 r.), III kwartał 2024 r. (wg stanu na dzień 30 września 2024 r.), za IV kwartał 2024 r. (wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r.), za I kwartał 2025 r. (wg stanu na dzień 31 marca 2025 r.) i za II kwartał 2025 r. (wg stanu na 30 czerwca 2025 r.). Jednostkę obowiązywały następujące terminy przekazania sprawozdania do wojewody – do 15 kwietnia 2024 r. - sprawozdanie za I kwartał 2024 r., do 15 lipca 2024 r. – sprawozdanie za II kwartał 2024 r., do 15 października 2024 r. za III kwartał 2024 r., do 15 stycznia 2025 r. za IV kwartał 2024 r. oraz do 15 kwietnia 2025 r. za I kwartał 2025 r. i do 15 lipca 2025 r. za II kwartał 2025 r. Z historii zmian sprawozdania w Centralnej Aplikacji Statystycznej, wynika, że jednostka przekazała przedmiotowe sprawozdania w następujących terminach: 10 kwietnia 2024 r. (za I kwartał 2024 r.), 03 lipca 2024 r. (za II kwartał 2024r.), 04 października 2024. (za III kwartał 2024 r.), 13 stycznia 2025 r. (za IV kwartał 2024 r.), 08 kwietnia 2025 r. (za I kwartał 2025 r.) i 09 lipca

2025 r. (za II kwartał 2025 r.). Sprawozdania zostały przekazane w obowiązującym jednostki terminie.

Dane przedstawione w kwartalnych sprawozdaniach za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. w trakcie kontroli zostały poddane analizie w zestawieniu z przedłożonymi listami wypłat świadczeń za okres od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. Liczba świadczeń i wydatki na świadczenia z funduszu alimentacyjnego w sprawozdaniu kwartalnym podane są narastająco od początku roku. Kontrolującym przedłożono listy wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r.:

- lista wypłat nr 01/01/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za styczeń 2024 r. z 22.01.2024 r. – na kwotę 15.100 zł,
- lista wypłat nr 02/02/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za luty 2024 r. z 21.02.2024 r. – na kwotę 18.700 zł,
- lista wypłat nr 03/02/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za luty 2024 r. z 26.02.2024 r. – na kwotę 2.000 zł,
- lista wypłat nr 04/03/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za marzec 2024 r. z 15.03.2024 r. – na kwotę 500 zł,
- lista wypłat nr 05/03/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za marzec 2024 r. z 20.03.2024 r. – na kwotę 16.200 zł,
- lista wypłat nr 06/04/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za kwiecień 2024 r. z 22.04.2024 r. – na kwotę 13.850 zł,
- lista wypłat nr 07/05/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za maj 2024 r. z 24.05.2024 r. – na kwotę 13.350 zł,
- lista wypłat nr 08/06/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za czerwiec 2024 r. z 25.06.2024 r. – na kwotę 13.350 zł,
- lista wypłat nr 09/07/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za lipiec 2024 r. z 1.07.2024 r. – na kwotę 12.850 zł,
- lista wypłat nr 10/08/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za sierpień 2024 r. z 07.08.2024 r. – na kwotę 12.850 zł,
- lista wypłat nr 11/09/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za wrzesień 2024 r. z 20.09.2024 r. – na kwotę 14.850 zł,
- lista wypłat nr 12/10/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za październik 2024 r. z 04.10.2024 r. – na kwotę 1.000 zł,
- lista wypłat nr 13/10/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za październik 2024 r. z 21.10.2024 r. – na kwotę 9.637,96 zł,
- lista wypłat nr 14/11/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za listopad 2024 r. z 19.11.2024 r. – na kwotę 13.321,32 zł,
- lista wypłat nr 15/11/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za listopad 2024 r. z 22.11.2024 r. – na kwotę 3.000 zł,
- lista wypłat nr 16/11/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za grudzień 2024 r. z 27.11.2024 r. – na kwotę 1.000 zł,
- lista wypłat nr 17/12/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za grudzień 2024 r. z 05.12.2024 r. – na kwotę 15.279,64 zł,
- lista wypłat nr 18/12/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za grudzień 2024 r. z 18.12.2024 r. – na kwotę 1.400 zł,

- lista wypłat nr 19/12/FA/2024 – fundusz alimentacyjny za grudzień 2024 r. z 20.12.2024 r.
 - na kwotę 7.300 zł,

z których wynika, że łącznie wypłacono świadczenia na kwotę 185.538,92 zł.

Łączna kwota wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wykazana w sprawozdaniu kwartalnym za IV kwartał 2024 r. – narastająco od początku 2024 r.

(o symbolu Fundusz Alimentacyjny -G) wynosi 185.538,92 zł (w części A1 wykazano kwotę 181.700 zł, w części A2 – kwotę 3.838,92 zł). Kwota wykazana w sprawozdaniu za 2024 r. odpowiada kwocie wynikającej z list wypłat za okres od stycznia do grudnia 2024 r.

Analogicznie dokonano porównania danych ujętych w sprawozdaniu za I i II kwartał 2025 r. z listami wypłat za ww. okres – kwota wynikająca z list wypłat odpowiada kwocie ujętej w sprawozdaniu za każdy miesiąc odrębnie.

W 2024 r. oraz w I i II kwartale 2025 r. jednostka nie wykazała potrąceń nienależnie pobranych świadczeń z bieżąco wypłacanych świadczeń. Wykazała natomiast w sprawozdaniu za II kwartał 2025 r. kwoty odzyskanych nienależnie pobranych świadczeń. Jak wynika z wyjaśnienia kierownika jednostki, od kwietnia do końca czerwca 2025 odzyskano po 100 zł miesięcznie. Jednostka właściwie ujmowała te kwoty w części C.2 sprawozdania w miesiącach dokonanych wpłat, bez pobranych odsetek.

Dane ujęte w części D1 sprawozdania kontrolujący zestawili z przedłożonymi raportami złożonych wniosków i wydanych decyzji w sprawach dotyczących świadczenia z funduszu alimentacyjnego w poszczególnych miesiącach 2024 r. Dane przekazane w sprawozdaniu Fundusz Alimentacyjny-G za II kwartał 2024 r. (część D1) – liczba wniosków o przyznanie świadczenia i liczba decyzji (wg stanu na koniec każdego miesiąca) jest niezgodna z przedłożonymi wykazami wniosków i decyzji dot. świadczenia w funduszu alimentacyjnego (w ujęciu każdego miesiąca odrębnie) – niezgodność dotyczy września 2024 r. (w sprawozdaniu wykazano o jeden wniosek mniej niż w raporcie). W listopadzie 2024 r. w sprawozdaniu wykazano 5 decyzji w sprawach dotyczących świadczeń, natomiast w wykazie ujęto 4 decyzje. Jak wyjaśnia kierownik jednostki, wniosek nie został ujęty w sprawozdaniu ponieważ nie wprowadzono go do systemu w miesiącu, w którym został złożony. Dane w części D1 sprawozdania za I i II kwartał 2025 r. w zakresie liczby wniosków i decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego są zgodne z przedłożonymi wykazami. Niezgodność dotyczy liczby decyzji wydanych przez organ właściwy wierzyciela ujętych w części D.1 sprawozdania. Organ w sprawozdaniu i wykazie wydanych decyzji ujął jedną z czterech decyzji wydanych w okresie od stycznia do marca 2025 r. (dotyczących jednego wierzyciela). Każda z decyzji powinna być ujęta w sprawozdaniu odpowiednio w miesiącu kiedy została podjęta. Zgodnie z objaśnieniami do sprawozdania, w części D.1. jednostka powinna ująć wszystkie decyzje w sprawach dotyczących świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydane przez organ właściwy wierzyciela, z wyjątkiem decyzji umarzających należności od dłużników alimentacyjnych na podstawie art. 30 ust. 2 ustawy.

Dane ujęte w części E sprawozdania za IV kwartał 2024 r. i I kwartał 2025 r. dotyczące liczby rodzin, w których pobierane jest świadczenie z funduszu alimentacyjnego zestawione zostały z wykazem rodzin sporządzonym przez jednostkę (odpowiednio stan na dzień 31 grudnia 2024 r. i na 30 czerwca 2025 r.). Podobnie ocenie poddano liczbę osób uprawnionych do świadczenia z funduszu alimentacyjnego wykazanych w części E sprawozdania z wykazem osób uprawnionych do świadczenia przygotowanym przez

jednostkę (sporządzonym na 31 grudnia 2024 r. i na 30 czerwca 2025 r.). Powyższe dane ujęte w części E sprawozdania dotyczące liczby rodzin i liczby osób uprawnionych na 30 czerwca 2025 r. są zgodne z przedłożonymi wykazami. Niezgodność dotyczy danych na koniec 2024 r.: liczba rodzin (w wykazie jest o 2. większa niż w sprawozdaniu), liczba osób uprawnionych wykazana w sprawozdaniu jest o 4. niższa niż wynika z przedłożonego wykazu.

Ponadto kontrolujący dokonali porównania danych zawartych w sprawozdaniu rzeczowo-finansowym w części F dotyczącej liczby dłużników alimentacyjnych w gminie z przedłożonym wykazem dłużników alimentacyjnych, dla których gmina jest organem właściwym dłużnika (na ostatni dzień IV kwartału 2024 r. i na koniec II kwartału 2025 r.). Dane te są zgodne.

Jednostka terminowo sporządzała sprawozdania rzeczowo-finansowe z wykonywania zadań z zakresu świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Uchybienia dotyczą błędnie wykazanej w sprawozdaniu liczby wniosków i decyzji. Uchybieniem jest błędnie ujęta w sprawozdaniu za 2024 r. liczba rodzin i osób uprawnionych do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

(akta kontroli str. 80-206)

V. Czy spełniony jest obowiązek wykonywania działań informacyjnych?

Na podstawie art. 35a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530) podmioty realizujące zadania finansowane lub dofinansowane z budżetu państwa lub z państwowych funduszy celowych są obowiązane do podejmowania działań informacyjnych dotyczących tego finansowania lub dofinansowania, przy wykorzystaniu różnych form i metod komunikacji.

Podczas kontroli sprawdzano realizację priorytetu w kwestii związanych z realizacją obowiązków informacyjnych, wynikających z w/w ustawy.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku na tablicy ogłoszeń nie widnieje plakat informacyjny, zgodny z obowiązującym wzorem dotyczący zadań finansowanych z budżetu państwa. Ponadto na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku, w zakładce „Fundusz Alimentacyjny”, brak informacji dotyczącej finansowania z budżetu państwa zadań z funduszu alimentacyjnego.

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Niemniej jednak stwierdzono nieprawidłowości dotyczące braku u pracownika realizującego zadanie upoważnień do jego realizacji zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów o których mowa w art. 8c oraz art. 12 ust. 2 ustawy oraz brak u p.o. kierownika upoważnienia do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, iż kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny. Niemniej jednak stwierdzono uchybienia dotyczące nieskuteczności w egzekwowaniu oświadczeń

o miejscu zamieszkania i sytuacji osób zobowiązanych do alimentacji innych niż dłużnik alimentacyjny. Uchybienia stanowią również brak umieszczenia w placówce plakatu informacyjnego, który zawiera wszystkie wytyczne według wzoru plakatu zadań finansowanych z budżetu państwa oraz braku na stronie internetowej informacji dotyczących finansowania z budżetu państwa. Kolejnymi uchybieniami są błędnie wykazywane dane w sprawozdaniu z realizacji funduszu alimentacyjnego. Nieprawidłowość stanowi brak rzetelnego przekazywania informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych do Biur Informacji Gospodarczej.

Na tym kontrolę zakończono i dokonano wpisu do książki kontroli pod poz. 9. Kontrola w zakresie zasadności przyznawania świadczeń z funduszu alimentacyjnego, rzetelności i terminowości realizacji przez organ właściwy wierzyciela obowiązków wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 09 września 2025 r. oraz prawidłowości sporządzania sprawozdawczości wykazała nieprawidłowości dotyczące:

- braku u pracownika realizującego zadanie upoważnień do jego realizacji zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów o których mowa w art. 8c oraz art. 12 ust. 2 ustawy oraz brak u p.o. kierownika upoważnienia do prowadzenia postępowań oraz wydawania decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego.
- braku oświadczeń o miejscu zamieszkania i sytuacji osób zobowiązanych do alimentacji. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanych uchybień jest pracownik prowadzący postępowanie w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru,
- braku na tablicy ogłoszeń plakatu informacyjnego, zgodny z obowiązującym wzorem dotyczący zadań finansowanych z budżetu państwa. Ponadto na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku, w zakładce „Fundusz Alimentacyjny”, brak informacji dotyczącej finansowania z budżetu państwa zadań z funduszu alimentacyjnego, osobą odpowiedzialną za powyższą nieprawidłowość jest kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru,
- błędnie wykazywanych danych w sprawozdaniu w zakresie liczby rodzin i osób uprawnionych, liczby wniosków i decyzji. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanego uchybienia jest pracownik przygotowujący sprawozdania z realizacji funduszu alimentacyjnego oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru.
- obowiązków jako organu właściwego wierzyciela dotyczące braku przekazywania informacji gospodarczej o zobowiązaniach dłużników alimentacyjnych do Biur Informacji Gospodarczej. Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanego uchybienia jest pracownik przygotowujący informacje do organu właściwego dłużnika oraz kierownik jednostki z racji pełnionego nadzoru,

Z uwagi na stwierdzone uchybienia, zalecam:

- pobierać od osób wnioskujących o świadczenie z funduszu alimentacyjnego oświadczenia o miejscu zamieszkania i sytuacji innych osób zobowiązanych do alimentacji,

- umieszczenie na tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Miasteczku informacji dotyczącej finansowania zadania ze środków z budżetu państwa.
 - rzetelnie zamieszczać dane w sprawozdaniu z realizacji świadczeń z funduszu alimentacyjnego
 - przekazywać rzetelnie informacje gospodarcze do Biur Informacji Gospodarczej.
- Ponieważ w trakcie trwania czynności kontrolnych Burmistrz Miasta i Gminy Nowe Miasteczko udzielił stosownych upoważnień dla pracownika realizującego zadanie oraz dla osoby pełniącej obowiązki kierownika odstąpiono od wydawania zaleceń w tym zakresie.

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oczekuję w terminie 30 dni, liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz bieżącego wykonywania zaleceń. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z poważaniem

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Do wiadomości:

Burmistrz Nowego Miasteczka